

felv om disse 25,000 Rb. reent stryges, vil Communen i højeste Grad være bebyrdet, deels at disse 25,000 Rb. kun vilde have en nominel, men ikke nogen reel Betydning for Statsklassen, medens denne Gjæld vil virke hemmende og indskrænkende for Communen ved dens Dispositioner. At vedtage Loven, som den nu foreligger, for at lade den staae som et Skræmmebillede, som en Advarsel for Communerne om for Fremtiden at være forsigtige i deres Dispositioner, forekommer der mig ikke at være nogen Anledning til; i alt Fald vil det være temmelig overflødig, idet jo de Forhandlinger, der ere blevne førte om Sagen, dog altid vilde give det fornødne Vink til Communerne om for Fremtiden at tage sig i Agt. Jeg skulde derfor henstille til det høie Thing at vende tilbage til Regjeringens oprindelige Forslag, idet jeg endnu kun skal gjøre opmærksom paa, at baade Finantsministeriet og Indenrigsministeriet have erklæret sig enige i, at der aldeles ingen Udsigt er til at erholde de ofte omtalte Afdrag og Renter paa den stipulerede Maade. Skulde man imidlertid ikke vilde følge mig saa vidt, vil jeg dog henstille til det ærede Thing, om det ikke vilde være muligt at nedsætte Summen til det mindst Mulige, og da navnlig til den Sum, som sidst blev opstillet i Folkethinget som Minimum, nemlig 10,000 Rb. Jeg skal fuldkommen erkjende, at man her finder sig paa Vilkaarlighedens Gebeet, men det turde dog vistnok ikke være ganske uden Betydning, at dette Forslag kun faldt med en Overvægt af 10 Stemmer i Folkethinget.

M. Andersen: Jeg kan vel i det Hele taget henholde mig til, hvad der er blevet udtalt af de to foregaaende ærede Talere, men, da jeg er født og opbragen i den Egn, hvori Kjøbstaden Søby ligger, og som en Følge deraf har haft Kjærlighed til denne By fra min Barndoms Tid, ønsker jeg dog at føie et Par Ord til, hvad der alt er sagt, for ogsaa for mit Vedkommende at bede det høie Thing om at være saa godmodigt — om jeg saa maa udtrykke mig — imod den nævnte lille betrængte By, som det er muligt. Det var vistnok meget rigtigt, hvad der blev udtalt af de to foregaaende Talere, at denne fattige By ikke vil

kunne erholde det fornødne Raad til at istandsætte sit Beshyttelsesværk imod Havets Indtrængen og til i det Hele at istandsætte sit Havnevesen for, hvortil der nemlig udfordres en Sum af omtrent 20,000 Rb., der maaskee endog vil blive noget større, paa nogenlunde rimelige Vilkaar, dersom den nu i Lovforslaget nævnte Gjæld skal blive staaende og hvile paa Byen i Fremtiden, saaledes som det er vedtaget i det andet Thing. Denne lille fattige By har en uheldig Beliggenhed, dens nærmeste Omegn er, saaledes som det er blevet ophlyst paa et andet Sted, et meget magert og ufrugtbart Land; længere inde i Landet er Egnen vel noget mere frugtbar og bebygget og beboet af en velhavende Befolkning; men der ligger tillige andre Byer og Handelspladser i dennes Nærhed, saaledes s. Ex. Frederikshavn paa den ene Side og adskillige Handelspladser paa den anden Side imod Syd, som trække Søgningen fra Søby. Naar den nu paatænkte Jernbane derhos kommer til at gennemføre Bendslyssel, vil den lille betrængte By faae en endnu uheldigere Beliggenhed, thi Jernbanen kommer for langt bort fra den til at kunne være den til nogen egentlig Gavn, ja, den vil tværtimod gjøre Byen Skade, idet der ved Jernbanestationerne vil danne sig Handelspladser, som endmere vilde trække Næringen fra den oprindelige Kjøbstad. Naar man seer hen til, at Nørhuus, der er den største jydsk Kjøbstad, og som har en Folkemængde paa 14—16,000 Indvaanere, kun har 50,000 Rb. Gjæld, saa vil man see, hvor særdeles uheldigt den lille fattige By, hvorom der her er Tale, som kun har en Folkemængde af 10—1200 Indvaanere, vil være stillet, naar den skal beholde den her omhandlede Gjæld af 25,000 Rb. og desforuden faae en ny Gjæld af 20,000 Rb., altsaa ialt af 45,000 Rb. Naar man kommer til Nørhuus — for at jeg atter skal anstille en Sammenligning med denne By —, er det ikke sjældent, at man møder Beklagelser over de trange Tider og over, at det er saa besværligt for Haandværkerne og Smaahandlerne at slaae sig igjennem. Men hvis en By som Nørhuus, der har en god Havn paa den ene Side og en langstrakt Jernbane paa den anden Side, og som ligger i en folkerig og tæt bebygget